

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia października 2010 r.

**Pan
Waldemar Zaręba**

**Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Garwolinie**

I/10/004

LWA-4114-01-19/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w Powiatowym Urzędzie Pracy w Garwolinie² dotyczącą prawidłowości przyznawania i wykorzystywania dotacji dla osób bezrobotnych w latach 2007 – 2010 (do 30 czerwca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 20 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych uchybień.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prowadzenie przez PUP rejestru osób bezrobotnych. Analiza 103 kart rejestracyjnych, osób które w latach 2007-2010 (I połowa) otrzymały dotacje na podjęcie działalności gospodarczej wykazała, że wszystkie ww. osoby, zgodnie z wymogiem § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 26 listopada 2004 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy³, zostały zarejestrowane w dniu przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2 cyt.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dalej: PUP lub Urząd

³ Dz. U. Nr 262, poz. 2607 ze zm.

rozporządzenia oraz po poświadczeniu przez nich własnoręcznym podpisem prawdziwości danych i oświadczeń zamieszczonych w karcie rejestracyjnej.

Stosownie do wymogu art. 33 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁴ (zwanej dalej ustawą o promocji zatrudnienia), ww. osoby zostały przez PUP wyłączone z rejestru następnego dnia po otrzymaniu środków na podjęcie działalności gospodarczej.

2. W okresie objętym kontrolą do PUP wpłynęło łącznie 875 wniosków w sprawie przyznania bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej na kwotę ogółem 10.660.971,66 zł, z tego w 2007 r.- 144 wnioski na kwotę ogółem 1.675.200 zł, w 2008 r. - 201 wniosków na kwotę ogółem 2.036.478,70 zł, w 2009 r. - 270 wniosków na łączną kwotę 4.369.009,30 zł i w I połowie 2010 r.- 260 wniosków na kwotę ogółem 2.580.286,66 zł.

Rozpatrywanie wniosków o udzielenie bezrobotnemu dotacji na podjęcie działalności gospodarczej odbywało się w oparciu o Regulamin przyznawania środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej⁵.

Uwagi NIK dotyczą zawartego w Regulaminie zapisu dopuszczającego tylko jeden sposób zabezpieczenia należytego wykonania umowy i zwrotu środków na podjęcie działalności gospodarczej, tj. poręczenia dwóch osób fizycznych. Wnioskodawcom nie stworzono możliwości wyboru innych form zabezpieczenia np.: aval, gwarancja bankowa, zastaw na prawach lub rzeczach, blokada rachunku bankowego, akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika, które dopuszcza § 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2009 r. w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej⁶ (zwane dalej rozporządzeniem z dnia 17 kwietnia 2009 r.), a także przepisy poprzednio obowiązujących rozporządzeń ww. Ministra, tj. § 8 rozporządzenia z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków⁷ (zwanego dalej rozporządzeniem z dnia

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.

⁵ Regulamin z dnia 16 lutego 2007 r. dwukrotnie aktualizowany, tj. 6 maja 2009 r. i 17 marca 2010 r.

⁶ Dz. U. Nr 62, poz. 512

⁷ Dz. U. Nr 236, poz. 2002 ze zm.

21 listopada 2005 r.) i § 10 rozporządzenia z dnia 15 stycznia 2009 r. o tym samym tytule⁸ - zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 15 stycznia 2009 r.

3. W badanym okresie rozpatrywaniem wniosków o udzielenie dotacji zajmowały się Komisje ds. rozpatrywania wniosków osób bezrobotnych ubiegających się o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej powoływane w drodze zarządzeń przez Dyrektora Urzędu.

W 2007 r. Komisja pozytywnie rozpatrzyła 129 wniosków (89,5% wniosków złożonych) na kwotę ogółem 1.627.670,00 zł, w 2008 r. 144 wnioski (71,6% wniosków złożonych), na kwotę ogółem 1.974.557,00 zł, w 2009 r. 237 wniosków (87,7% wniosków złożonych) na kwotę ogółem 4.259.992,50,00 zł i w 2010 r. (do 30 czerwca) 132 wnioski (50,7% wniosków złożonych) na kwotę ogółem 2.527.134,00 zł.⁹

Maksymalne kwoty dotacji w kontrolowanych latach¹⁰ nie przekraczały wielkości określonych w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia.

Wszystkie analizowane wnioski (131 wniosków z lat objętych kontrolą) zawierały dane określone w obowiązujących (w dniu ich rozpatrzenia) przepisach rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej, tj. w: § 5 ust. 2 rozporządzenia z dnia 21 listopada 2005 r., § 7 ust. 2 rozporządzenia z dnia 15 stycznia 2009 r. i § 6 ust. 2 rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 2009 r.

Do wniosków o przyznanie dotacji bezrobotni dołączyli m.in. oświadczenia wymagane przepisami § 5 ust. 3 rozporządzenia z 21 listopada 2005 r., § 7 ust. 3 rozporządzenia z dnia 15 stycznia 2009 r. oraz § 6 ust. 3 i § 9 rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 2009 r.

Spośród 131 analizowanych wniosków 103 zostało rozpatrzonych pozytywnie (78,6%), 20 wniosków (15,2%) zostało rozpatrzonych negatywnie, natomiast 8 bezrobotnych (6,1%) po złożeniu wniosków zrezygnowało z ubiegania się o dotację.

Zgodnie z zapisem rozdziału II Regulaminu przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, wszystkie badane wnioski rozpatrzone pozytywnie były opiniowane przez Komisje. Uwagi NIK dotyczą natomiast braku decyzji Komisji w części spraw rozpatrzonych negatywnie. W toku analizy dokumentacji 20 wniosków rozpatrzonych negatywnie stwierdzono bowiem 6 przypadków, w których złożone przez bezrobotnych wnioski nie były poddane ocenie Komisji.

⁸ Dz. U. Nr 5, poz.26

⁹ 2007 r. - 2 odmowy 9 rezygnacji, 2008 r. - 26 odmów 13 rezygnacji, 2009 r. - 40 odmów 9 rezygnacji, 2010 r. (do 30 czerwca) - 50 odmów 8 rezygnacji.

¹⁰ 2007 r. maksymalna kwota dotacji wynosiła 13.550,00 zł, 2008 r. - 14.900,00 zł, 2009 r. - 19.100,00 zł i I połowa 2010 r. - 19.400,00 zł.

Uwagi NIK dotyczą także nie wywiązania się Urzędu z obowiązku nałożonego przez ww. rozporządzenia (§ 6 ust. 2 rozporządzenia z 21 listopada 2005 r., § 8 ust. 2 rozporządzenia z 15 stycznia 2009 r. i § 7 ust. 3 rozporządzenia z 17 kwietnia 2009 r.), tj. pisemnego powiadomienia bezrobotnego o podjętej decyzji w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. W toku kontroli ustalono, że w latach 2007 – 2008 Urząd nie informował pisemnie wnioskodawców o przyznaniu środków na podjęcie działalności gospodarczej, a ponadto w przypadku 75 spraw (spośród 103 analizowanych, tj. 72,8%) określony ww. rozporządzeniach termin rozpatrzenia wniosku nie został zachowany.

4. NIK pozytywnie ocenia działania PUP w zakresie podpisywania umów na udzielenie dotacji.

We wszystkich badanych sprawach pozytywnie zaopiniowanych przez Komisję, Dyrektor PUP, działając z upoważnienia Starosty Powiatu Garwolińskiego, zawarł z beneficjentami pisemne umowy o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

Wszystkie analizowane umowy zawierały informacje wymagane w: § 7 ust. 2 rozporządzenia z 21 listopada 2005 r., § 9 ust. 2 rozporządzenia z dnia 15 stycznia 2009 r. i § 8 ust. 2 rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 2009 r. Ponadto w każdej analizowanej umowie zawarto zapis zobowiązujący beneficjenta środków, do dostarczenia do PUP za każde 3 miesiące prowadzenia działalności gospodarczej zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z podatkiem lub PIT-4 za ostatnie 3 miesiące wraz z dowodami wpłat oraz zaświadczenia o niezaleganiu z opłatami składek lub dowodów wpłat składek ubezpieczenia społecznego.

Kontrola wykazała, że rozliczenie udzielonych dotacji zostało udokumentowane przedłożonymi przez beneficjentów do PUP (w terminie 60 dni od dnia podjęcia działalności gospodarczej) fakturami i umowami kupna – sprzedaży zarejestrowanymi we właściwym Urzędzie. Analiza ww. dokumentów potwierdziła dokonanie przez beneficjentów zakupów określonych w specyfikacjach w terminie do 30 dni od dnia podjęcia działalności gospodarczej, a także przedkładanie dokumentów potwierdzających prowadzenie działalności gospodarczej. W przypadkach gdy beneficjent nie przedkładał Urzędowi ww. dokumentów podejmowane były przez Urząd stosowne działania.

NIK zwraca uwagę na niedostateczne sprawowanie przez PUP monitoringu wykorzystania dotacji po jej przyznaniu. Wyniki kontroli (103 spraw) wykazały, że w latach 2007 – I połowa 2010, po przekazaniu dotacji na podjęcie działalności gospodarczej przedstawiciele PUP nie przeprowadzali bezpośrednio u beneficjentów wizyt monitorujących -

sprawdzających, mających na celu potwierdzenie posiadania majątku zakupionego z dotacji przekazanych przez Urząd¹¹. Należy także podkreślić, że przeprowadzanie kontroli w trakcie trwania projektu było sugerowane przez przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dokonanie zmian w Regulaminie przyznawania środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej poprzez stworzenie wnioskodawcy możliwości wyboru formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy i zwrotu środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
2. Opiniowanie przez Komisję wszystkich wniosków złożonych przez bezrobotnych starających się o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.
3. Pisemne powiadamianie bezrobotnych o uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w terminie do 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku.
4. Prowadzenie monitoringu wykorzystania dotacji przez jej beneficjentów (przeprowadzanie wizyt monitorująco - sprawdzających).

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Dyrektora o przesłanie w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

¹¹ mimo zagwarantowania takiej możliwości w zawieranych umowach

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. a/a